

Vypořádání připomínek Českého báňského úřadu k návrhu Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje

Český báňský úřad dopravy vydal na podkladě dodatečné žádosti pořizovatele ze dne 27. 4. 2009 k návrhu Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje stanovisko dne 18. 5. 2009 pod č.j. 2856/08. Krajský úřad, odbor regionálního rozvoje, územního plánování, stavebního řádu a investic, oddělení územního plánování (dále jen „KÚ“), jako pořizovatel Zásad územního rozvoje v souladu s ustanovením § 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění, opakovaně projednal ve dnech 9. 7. 2009 až 25. 9. 2009 se zástupci Českého báňského úřadu (dále jen „ČBÚ“) uplatněné požadavky na obsah Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje (dále jen „ZUR“)

a došlo k níže uvedenému vypořádání připomínek ČBÚ k obsahu Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje.

Projednání se zúčastnili: za KÚ: Ing. arch. Radek Boček, Ing. Daniela Řežábková,
z bodu 8 byli přizváni: RNDr. Hátle – Správa CHKO Třeboňsko, Ing. Vlášek –
KÚ, OZZL a Ing. Fridrich – projektant ÚSES
za ČBÚ: RNDr. Petr Šponar

Požadavky ČBÚ:

1. V kapitole c.2. obsahujícím vymezení dalších specifických oblastí nadmístního významu je v odst. 24 bod c.iv je uveden úkol „v odůvodněných případech“ stanovit přípustné plochy pro těžbu nerostů. Z ničeho nevyplývá, podle čeho bude posuzováno, že jde o „odůvodněný případ“. Z ustanovení § 15 odst. 1 horního zákona vyplývá, že orgány územního plánování a zpracovatelé územně plánovací dokumentace jsou k včasnému zabezpečení ochrany nerostného bohatství povinni **navrhovat řešení, které je z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství a dalších zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější**. Ze zákona vyplývá, že povinnost k vytvoření územních předpokladů pro ochranu ložisek nerostů (což je podle § 16 horního zákona nástroj zajišťující předpoklady pro budoucí dobývání ložiska nerostu) je všeobecná a nelze ji omezit pouze na „odůvodněné případy“. Proto žádáme o vysvětlení a zpřesnění textu, případně vypuštění slov „v odůvodněných případech“. U stanovování ploch pro těžbu slovo „přípustné“ naznačuje, že jsou také plochy „nepřípustné“. Tento přístup je však v rozporu s výše citovanou povinností stanovenou § 15 odst. 1. Proto požadujeme slovo „přípustné“ vypustit. Ty plochy pro budoucí těžbu nerostů, kde je věcný důvod k prověření možnosti budoucího využití dnes známého ložiska nerostů nebo prognózního zdroje nerostů, je nutno označit v souladu s ustanovením § 36 odst. 1 stavebního zákona za „územní rezervu“.

Způsob vypořádání požadavku ČBÚ k obsahu ZÚR:

Vyřešeno takto: do odst. 24 písm. c byl doplněn bod vi. ve znění: respektovat ložiska nerostných surovin jako plochy pro budoucí těžbu, bod c byl upraven, sporné věty byly vypuštěny.

2. V kapitole d) obsahující vymezení ploch a koridorů nadmístního významu je v odst. 26 jako kritérium pro vymezení ložisek nerostů nadmístního významu vzata plocha 20 ha. Toto kritérium však nemá žádnou vypovídací hodnotu o významu ložiska nerostu. V zásadě je nutno konstatovat že všechna dnes známá ložiska nerostů mají nadmístní význam – drobné těžby

výhradně lokálního charakteru probíhají většinou bez geologického průzkumu, bez vymezení zásob ložiska a bez jeho evidence, obvykle jako přímá součást stavební činnosti. U ložisek určených pro průmyslovou těžbu jde vždy o objekty a činnosti přesahující svým významem území jedné obce. Tomuto faktu je nutno přizpůsobit vymezení ploch a koridorů nadmístního významu a doplnit plochy do kapitoly D5, odst. 38 a 39. V této souvislosti je nutno si uvědomit, že ložiska nerostů jsou nepřemístitelným přírodním zdrojem, který je v absolutní většině také neobnovitelný a pro dnešní i budoucí funkci společnosti nenahraditelný.

Způsob vypořádání požadavků ČBÚ k obsahu ZÚR:

Kritérium „20 ha“ nemá žádnou vypovídací hodnotu o významu ložiska nerostů z hlediska zájmů chráněných ČBÚ, ložiska nerostů jsou nepřemístitelným přírodním zdrojem, který je v absolutní většině také neobnovitelný a pro dnešní i budoucí funkci společnosti nenahraditelný. Minimální rozloha plochy 20 ha byla stanovena pro všechny funkční plochy navrhované ZUR, s tím že plochy o menší rozloze budou vymezeny v ÚPD obcí. Nadmístní význam zde není míněn významem ložiska jako takového z hlediska těžby, ale spíše z hlediska možných dopadů na okolí – nároků na dopravní a technickou infrastrukturu a možných dopadů na obyvatelstvo. Platí, že v návrhu ZUR se objeví pouze plochy, u nichž je pravděpodobné zahájení těžby v horizontu několika let, veškeré ostatní plochy, tak jak jsou evidovány v ÚAP Jihočeského kraje na základě Českou geologickou službou předaných podkladů, se projeví v koordinačním výkrese jako limita využití území.

3. V odst. 38 je tabulka č.8 obsahující „Rozvojové plochy nadmístního významu pro těžbu nerostných surovin“. Je uvedena jediná lokalita (Rejta), což není v souladu s ustanovením § 15 horního zákona. Tabulku je nutno dopracovat podle územně analytických podkladů. Je nutno také vyjasnit podle čeho budou pro území s ložisky nerostů stanovovány „rozvojové plochy“ a podle čeho budou stanovovány „územní rezervy“ - z textu to není patrné. **Tato připomínka je zásadní.**

Způsob vypořádání požadavků ČBÚ k obsahu ZÚR:

V návrhu ZUR bude ponechána pouze plocha Rejta, plochy územních rezerv budou vypuštěny, ložiska budou zakresleny pouze v koordinačním výkrese, do bodu 87. pod písm. f. byl doplněn text v tomto znění „plochy výhradních i nevýhradních ložisek respektovat v ÚPD obcí jako plochy pro těžbu nerostů.“

4. V odst. 39 je tabulka č. 9 obsahující „Územní rezervy pro plochy nadmístního významu pro těžbu nerostných surovin“. K tabulce vznášíme tyto připomínky:
 - Řádek PT 10 je vymezen pro lokalitu Branná k těžbě rašeliny. Nenamítáme nic proti vymezení této lokality jako územní rezervy, ale upozorňujeme, že podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) horního zákona není rašelina nerost.
 - V tabulce nejsou uvedena zdaleka všechna ložiska nerostů, **kteřá mají nadmístní význam, tj. známá a prognózovaná výhradní ložiska a také ta ložiska nevyhrazených nerostů, která podle své velikosti, okruhu zásobování vydobytým nerostem a vlivům těžby a dopravy nerostů mají nepochybně nadmístní souvislosti a nadmístní význam.** Tabulku je tedy nutno doplnit podle územně analytických podkladů. **Tato připomínka je zásadní.**

Způsob vypořádání požadavků ČBÚ k obsahu ZÚR:

Plochy územních rezerv budou vypuštěny.

5. V odst. 40 jsou stanoveny úkoly územního plánování pro výše uvedené plochy nadmístního významu. K těmto úkolům vznášíme následující připomínky:

- Úkol ad a) „vymezení ve výkresové části ZÚR je potřeba považovat za mezní a nepřekročitelné a je nutné je upřesnit v navazujících ÚP, RP nebo správních řízeních podle konkrétních podmínek v daném území“ nelze akceptovat pro jeho rozpor s § 15 horního zákona vzhledem k tomu, že při vymezení území nebyly plochy nadmístního významu stanoveny v souladu s § 15 horního zákona a také v souladu s povahou a významem nepřemístitelných ložisek nerostů – byly stanoveny neúplně. Navíc měřítko používané v ZÚR není vhodné pro přesné vymezení ploch – proto nelze tyto plochy považovat za „mezní a nepřekročitelné“.
- Úkol ad b) „preferovat využívání místních zdrojů nerostných surovin a upřesnit výše uvedené lokality v takovém rozsahu, aby byla zabezpečena logisticky dostupná dostatečná rezerva nerostných surovin potřebných pro rozvojové záměry na území Jihočeského kraje“ je obsahově zcela nejasný. Otázku zásobování nerosty nelze omezovat krajskou úrovní. Dále není jasné o jakou preferenci se jedná a jakými nástroji by měla být zajištěna.
- Úkol ad c) „při upřesňování těchto ploch v navazujících ÚPD a správních řízeních je jejich přesný rozsah vždy nutné řešit s ohledem na ochranu přírody (zejména s ohledem na hranice NP, CHKO, MCHÚ), ochranu povrchových a podzemních vod (CHOPAV, PHO vodních zdrojů), ochranu lesního a půdního fondu, s ohledem na krajinný ráz, s ohledem na kulturně historické hodnoty v území a na sociální soudržnost obyvatelstva“ je také nejasný, zejména s ohledem na ustanovení § 15 odst. 1 horního zákona („*K včasnému zabezpečení ochrany nerostného bohatství jsou orgány územního plánování 6) a zpracovatelé územně plánovací dokumentace povinni při územně plánovací činnosti vycházet z podkladů o zjištěných a předpokládaných výhradních ložiskách poskytovaných jim ministerstvem životního prostředí České republiky; přitom postupují podle zvláštních předpisů 5) a jsou povinni navrhnout řešení, které je z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství a dalších zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější.*“).
- Úkol ad d) „na lokální úrovni je nutné vždy vyřešit také střety se stávající veřejnou technickou a dopravní infrastrukturou“, považujeme za problematický. Podle našeho názoru nelze při územním plánování řešit střety zájmů budoucí možné těžby nerostů s jinými zájmy. Tuto povinnost ukládá § 17 zákona č. 61/1988 Sb. báňskému podnikateli ve stadiu přípravy povolení k hornické činnosti. Navíc se střety zájmů v čase mění. Při územním plánování je nutné zjistit územní souvislosti a vytvářet předpoklady pro budoucí využití ložisek nerostů především tím, že příslušná území vymezí jako územní rezervu pro budoucí využití nerostů a nebude vytvářet překážky (střety) vedoucí k jejímu zamezení. Není potřebné střety při územním plánování řešit, ale je potřebné při územním plánování zamezovat jejich vzniku.
- Úkol ad e) „po ukončení těžby je vždy nutné rekultivovat plochy s možností následného sportovně rekreačního využití v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny (pouze tam kde je to vhodné např. plochy po těžbě štěrkopísku)“ je nutno upravit s ohledem na skutečnost, že u existujících těžeb již bylo o způsobu sanace a rekultivace území dotčeného těžbou pravomocně rozhodnuto. Územní plán nemůže platná rozhodnutí změnit. Navíc text připouští jenom omezené využití území pro těžbu pro „sportovně rekreační využití“, což nemusí být všude možné, nebo vhodné. Tento způsob využití např. nelze připustit při těžbě štěrkopísku v CHOPAV, kde právní předpis připouští těžbu pouze s podmínkou následného

vodohospodářského využití. Stejně bude problematické dosáhnout sportovně rekreačního využití tam, kde těžba bude probíhat v územích ochrany přírody a bude zájem území navrátit prioritně opět ochraně přírody.

Tyto připomínky jsou zásadní.

Způsob vypořádání požadavků ČBÚ k obsahu ZÚR:

Text bodu 40 (nyní 39.) byl upraven přímo na jednání takto: „(39) Pro plánování a využívání území uvedených nových ploch nadmístního významu pro těžbu nerostných surovin se stanovují tyto úkoly pro územní plánování v navazujících ÚPD výše vyjmenovaných obcí: a. vymezení ve výkresové části ZÚR je potřeba považovat za mezní a nepřekročitelné a je nutné je upřesnit v navazujících ÚP, RP nebo správních řízeních podle konkrétních podmínek v daném území, b. po ukončení těžby je vždy nutné rekultivovat plochy.“.

6. K odst. 70 (72. podle upravené dokumentace), bod a.i) - zásada „*v nejcennějších území přírody (I. a II. zóny NP a CHKO, maloplošná zvláště chráněná území, biocentra) bude převládat environmentální pilíř udržitelného rozvoje*“ je v rozporu s § 15 horního zákona. S ohledem na zákonné vymezení ochrany lze tuto zásadu akceptovat pro Národní parky a I. zóny CHKO. U ostatních území ochrany přírody je nutné věc posuzovat konkrétně pro jednotlivá území. V žádném případě však nelze souhlasit s „biocentry“, které jsou prvkem ÚSES, protože tvorba ÚSES (přemístitelné a obnovitelné prvky ochrany přírody a krajiny) není důvodem pro blokování těžby nepřemístitelných ložisek nerostů. Stejná připomínka platí i pro bod b.i). **Tato připomínka je zásadní.**

Způsob vypořádání požadavků ČBÚ k obsahu ZÚR:

Sporný text bude vypuštěn.

7. K odst. 70 (72. podle upravené dokumentace) bod b.vi) – zásada „upřesnit vymezení území pro těžbu nerostných surovin s ohledem na podmínky ochrany přírody a krajiny a pozemkovou držbu v dané lokalitě“ je obsahově nejasná. Co se rozumí textem „s ohledem na podmínky ochrany přírody a krajiny“? Pokud to má znamenat, že tam, kde byly zjištěny zájmy ochrany přírody nelze vymezovat území pro těžbu nerostů, tak tento přístup je v rozporu s § 15 horního zákona. Text je tedy nutno vyjasnit a přeformulovat. Dále není jasné, co se rozumí textem „s ohledem na ... pozemkovou držbu v dané lokalitě“. Také zde je nutno věc vyjasnit a text formulovat tak, aby nebyl v rozporu s § 15 horního zákona.

Způsob vypořádání požadavků ČBÚ k obsahu ZÚR:

Bod 72 odst. b. odrážka vi. bude upravena takto: „zajistit územní ochranu vymezených ložiskových území a prognózních ložisek nerostných surovin průmětem do ÚP a RP.“

8. K odst. 72 a 73 – zásady pro stanovení ÚSES a vymezení ÚSES jsou v rozporu s § 15 horního zákona. V uvedené věci proběhla trojstranná jednání mezi ČBÚ, MŽP a MPO a pro vztah ÚSES a ložisek nerostů byly dohodnuty tyto zásady:
- Prvky ÚSES budou přednostně stanovovány mimo ložiska nerostů.

- Pokud bude výjimečně nutno stanovit ÚSES tak, aby se dotknul ložiska nerostů, bude v ZÚR jasně uvedena zásada, že stanovení ÚSES není překážkou budoucího využití ložiska nerostů za podmínek provedení sanací a rekultivací v rozsahu a způsobem umožňujícím obnovit funkčnost ÚSES.

Tyto zásady je nutno doplnit a návrh ÚSES (bod 68, tab. 22) podle nich upravit. **Tato připomínka je zásadní.**

Způsob vypořádání požadavků ČBÚ k obsahu ZÚR:

Na podkladě požadavků ČBÚ a v dohodě s KÚ OZZL byly minimalizovány střety NR-R ÚSES a ochrany ložisek nerostných surovin. Střety byly v případech, kdy to bylo možné, zcela odstraněny, popř. redukovány. Po projednání s zástupcem ČBÚ byl upraven systém ÚSES – viz. příloha: tabulka střety ÚSES a ložisek nerostů a upravené detaily jednotlivých střetů. Skutečnost, že koexistence ÚSES a těžby v místech střetů je za podmínky následné rekultivace ploch těžby dle požadavků ochrany přírody a krajiny možná bude výslovně uvedena v bodě 71 písm. j), k) a a) textové části ZÚR. Text bude doplněn o písm. j. do bodu 71 v tomto rozsahu „j. vymezení skladebných prvků ÚSES v území ložisek není překážkou k případnému využití ložiska za podmínky, že pokud budou funkce ÚSES využitím ložiska nerostů dočasně omezeny, budou po ukončení těžby obnoveny v potřebném rozsahu; při řešení střetů (překryvů) ochrany nerostných surovin se skladebnými prvky ÚSES je nutno zohlednit podmínku akceptace charakteru částí ÚSES a podporování jeho funkce v cílovém stavu, a to jak při samotné těžbě, tak i při ukončení těžby a rekultivaci těžbou dotčeného území ve prospěch ÚSES, platí, že koexistence prvků ÚSES a ložisek nerostů je možná, s výjimkou střetů prvků ÚSES a ložisek nerostů Černá v Pošumaví, Šebanov, Hořice na Šumavě – Muckov, Ponědrážka, Val, Drahov – Krkavec, Hatín, Hatín – Jemčina, Třeboň, Holičky u Staré Hlíny (v místě střetu s I a II zónou CHKO), Majdalena, Tušův, Dvory nad Lužnicí – Tušův, Tušův – Halámky a Halámky, kde převládají zájmy ochrany přírody nad případnou těžbou. Dále je do textu ZÚR doplněno písm. k) v tomto znění: „v případě střetu ploch ložisek nerostů Sudoměř-Štěkeň, Jistebec II, Jistebec, Krašovice, Týn nad Vltavou, Sudoměřice I, Dráčov, Veselí nad Lužnicí – Jatky, Veselí nad Lužnicí I, Veselí nad Lužnicí – Vlčkov, Horusice, Horusice - Vlčkov, Novosedly nad Nežárkou, Cep, Cep I, Suchdol nad Lužnicí, Hamr, Tušův, Tušův – Suchdol nad Lužnicí je těžba součástí tvorby ÚSES za podmínky následné rekultivace podporující funkci ÚSES, v případě ložisek Týn nad Vltavou, Sudoměřice I a Dráčov pak za současného splnění podmínky průběžné sanace ložiska, v případě budoucí těžby u ložisek Hamr, Kolence - Pecák a Kolence dojde k dočasné úpravě trasy biokoridoru“, a do písm. a) téhož bodu je doplněn text „skladebné prvky části ÚSES je nutno při upřesňování prioritně stanovovat mimo plochy zjištěných a předpokládaných ložisek nerostů s ohledem na jejich nepřemístitelnost,“.

9. K odst. 74 bod b.vi) – viz připomínka č. 7 .

Způsob vypořádání požadavků ČBÚ k obsahu ZÚR:

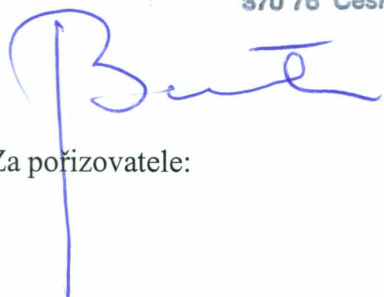
Bod 72 písm. b. odrážka vi. bude upravena takto: „zajistit územní ochranu vymezených ložiskových území a prognózních ložisek nerostných surovin průmětem do ÚP a RP.“

10. K odst. 87 – nelze souhlasit s tím, aby veškeré plochy a koridory ÚSES ZÚR vymezil jako plochy a koridory veřejně prospěšných opatření, pokud nebude jasně vymezeno, že jejich případná kolize s ložisky nerostů není důvodem k nepovolení a neprovedení těžby ložisek nerostů jako nepřemístitelných přírodních zdrojů. V této souvislosti upozorňujeme na čl. 7 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, která zakládá povinnost zajišťovat jejich ochranu a šetrné využití. **Tato připomínka je zásadní.**

Způsob vypořádání požadavků ČBÚ k obsahu ZÚR:

Bude vyřešeno doplněním bodu 87 o písm. f. v tomto znění: „f. plochy výhradních i nevýhradních ložisek respektovat v ÚPD obcí jako plochy pro těžbu nerostů.“

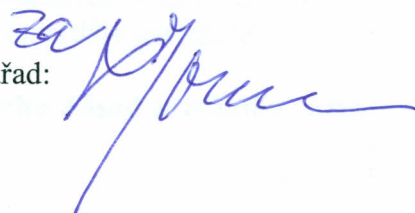
**KRAJSKÝ ÚŘAD
JIHOČESKÝ KRAJ**
odbor regionálního rozvoje, územního
plánování, stavebního řádu a investic
U Zimního stadionu 1952/2
370 76 České Budějovice (2)

Za pořizovatele:

Český báňský úřad
Kozí ul. 4
110 01 Praha 1

Za Český báňský úřad:

Příloha:

- Upravená podoba textové části návrhu Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje s doplněním požadavků jiných dotčených orgánů a s promítnutím vypořádání připomínek ČBÚ.
- Tabulka: Střety ÚSES a ložisek nerostů
- Detaily jednotlivých střetů